

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки
Навчальний рік 2020-2021

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«ПЕДАГОГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ»

(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибіркового освітній компотнент Вибірковий

Форма здобуття освіти очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 224 «Технології медичної діагностики та лікування»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація «Лабораторна діагностика»

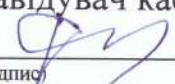
Освітньо-професійна програма «Лабораторна діагностика»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс 1

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
української мови, основ психології
та педагогіки

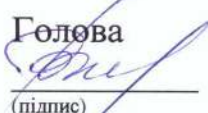
Протокол від
“ 27 ” серпня 2020 року № 8

Завідувач кафедри

(підпис) Л.В. Фоміна
(ініціали, прізвище)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем загальної та
передфахової підготовки

(назва)

Протокол від
“ 02 ” вересня 2020 року № 1

Голова

(підпис) О.Ю. Вовк
(ініціали, прізвище)

1. Дані про викладача, що викладає дисципліну

Прізвище, ім'я по батькові викладача	кандидат психологічних наук Шейко Анастасія Олександрівна
Контактний тел.	+38(093)181-35-43
E-mail:	asesuale@gmail.com
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Середа 12.00-17.00, ауд. кафедри української мови, основ психології та педагогіки
Онлайн консультації	Вівторок 10.00-16.00

Розробники: завідувач кафедри української мови, основ психології та педагогіки к. ф. н, проф. Фоміна Л. В., к. псих. н., викладач кафедри української мови, основ психології та педагогіки Шейко А. О., к. пед. н., викладач кафедри української мови, основ психології та педагогіки Наливайко Н. А.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Силабус навчальної дисципліни «Педагогічні комунікації» складено відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) фахівців другого (магістерського) рівня, галузі знань 22 – «Охорона здоров'я», спеціальності – 224 «Технології медичної діагностики та лікування».

Дисципліна «Педагогічні комунікації» є важливою складником у системі підготовки студентів ЗВО.

Навчальна дисципліна «Педагогічні комунікації» є теоретичним і практичним фундаментом побудови майбутньої успішної взаємодії лікаря та пацієнта і не тільки надає можливість студентам оволодіти системою педагогічних знань, але й забезпечує формування на цій основі комунікативних умінь, що є одним з важливих елементів у професійній підготовці та професійній діяльності фахівця; сприяє вирішенню й осмисленню найбільш ефективних методів впливу на особистість хворого.

Силабус упорядковано із застосуванням сучасних психолого-педагогічних принципів організації освітнього процесу вищої освіти.

Предметом вивчення курсу є основні педагогічні положення, механізми, форми процесу спілкування й індивідуально-психологічні відмінності особистості, що проявляються в професійному спілкуванні в системі «лікар-пацієнт».

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Педагогічні комунікації» базується на вивченні студентами основ психології, соціології, педагогіки, філософії; закладає основи вивчення студентами медичної психології, соціальної психології, педагогічної психології, а також низки клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію з ними.

Навчальна дисципліна належить до вибіркових дисциплін.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів загальної психології та філософії.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні фахових дисциплін.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є: формування професійних комунікативних знань, умінь і навичок як складника професійної компетентності фахівця.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є: сформувати у здобувачів вищої освіти системи знань щодо професійної комунікації, навчити їх оволодінню основними поняттями та категоріями даного освітнього компоненту, навчання магістрантів оволодінню механізмами професійної комунікації.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

– *інтегральна:* здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності в галузі лабораторної медицини та в

освітньому процесі, що передбачає застосування теоретичних засад і методів лабораторної діагностики з метою комплексної оцінки морфологічного та функціонального стану органів і систем пацієнтів; встановлювати лабораторний діагноз, проводити санітарно-гігієнічну експертизу;

– *загальні*: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; здатність навчатись та навчати; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність працювати автономно та в команді;

– *спеціальні (фахові, предметні)*: здатність застосовувати знання у вирішенні складних педагогічних ситуацій; здатність організувати освітній процес, використовуючи адекватні методи, засоби та прийоми професійної підготовки; здатність забезпечувати високий рівень педагогічної майстерності та педагогічної культури.

Також вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальних навичок (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проектів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проектів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

Здобувач вищої освіти у період навчання здобуває комунікативні навички, розвиває лідерські здібності, навчається брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, розв'язує педагогічні ситуації та конфлікти, вміє працювати в команді, управляти своїм часом, логічно і системно мислити, має креативні підходи до вирішення завдання.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей»:

Матриця компетентностей

№ з/п	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
1	здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності в галузі лабораторної медицини та в освітньому процесі, що передбачає застосування теоретичних засад і методів лабораторної діагностики з метою комплексної оцінки морфологічного та функціонального стану органів і систем пацієнтів; встановлювати лабораторний діагноз, проводити санітарно-гігієнічну експертизу				
Загальні компетентності					
1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Знати: ☐ пізнавальну діяльність людини, спрямовану на розкриття загальних, істотних зв'язків	Уміти: ☐ аналізувати і синтезувати утворені поняття шляхом суджень, міркувань, умовиводів; ☐ пізнавати нові	Заохочення та узгодження до певних дій комунікантів. Набуття комунікативного досвіду в процесі	Створювати власне монологічне висловлювання відповідно до отриманої інформації

		і відношень речей	зв'язки й відношення об'єктів, розширяти і поглиблювати свої знання про них	адекватного сприйняття і розуміння змісту повідомлень	
2	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій	Знати: <ul style="list-style-type: none"> ☐ сучасні інформаційні технології; ☐ технології обробки текстової та графічної інформації; ☐ медичні інформаційні системи 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> ☐ використовувати програмні засоби при роботі в комп'ютерних мережах; ☐ створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси; ☐ працювати в закритих та відкритих інформаційних системах; ☐ використовувати отриману інформацію та результати її аналітичної обробки для набуття фахових знань та навичок з певних складових професійної діяльності; ☐ застосовувати новітні інформаційні технології в професійній діяльності; ☐ працювати з операційними системами і сервісними програмами; ☐ працювати з папками (каталогами) і файлами у Windows; ☐ набирати, зберігати, редагувати текстову інформацію у Microsoft Word 	Накопичення обсягу можливих комунікативних зв'язків з різних аспектів професійної діяльності за допомогою комп'ютерних технологій	Систематизувати інформацію з метою підвищення ефективності праці на основі системного та методологічного підходу до предмету діяльності; <ul style="list-style-type: none"> ☐ підвищувати інформаційну грамотність, поглиблювати знання з практичного застосування інформаційно комп'ютерних технологій в професійній діяльності

3	Здатність навчатись та навчати	Знати: ☐ загальні та методологічні основи педагогіки; ☐ теорію виховання; ☐ теорію навчання (дидактику); ☐ педагогічну культуру викладача; ☐ методи і засоби навчання; ☐ форми організації освітнього процесу; ☐ основні категорії навчання; ☐ принципи, функції навчання; ☐ сучасні педагогічні технології	Вміти: ☐ проводити різні форми навчальних заходів (лекції, семінари, практичні заняття, тренінги, різні види практик); ☐ на практиці використовувати дидактичні прийоми; ☐ визначати мету, зміст, структуру неперервної освіти впродовж життя	Реалізація комунікативних вмінь з особами, що навчаються; ☐ передача педагогічного досвіду суб'єктам навчання	Здатність навчатись упродовж життя LLL (life – long – learning); синтезувати теорію та практику навчання
4	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	Знати: ☐ способи одержання наукової та професійної інформації; ☐ джерела одержання потрібної інформації	Вміти: ☐ упорядковувати, оцінювати, аргументувати, класифікувати одержану інформацію; ☐ узагальнювати одержану інформацію, готувати рекомендації щодо наступного її використання	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з тримачами джерел інформації	Удосконалення інформаційної грамотності та оптимальне застосування її в професійній діяльності
5	Здатність працювати автономно та в команді	Знати: ☐ міждисциплінарну модель командної діяльності; ☐ принципи та функції роботи автономно та в	Вміти: ☐ організувати процес роботи в лабораторії відповідно до кваліфікації та посадової інструкції; ☐ розподіляти обов'язки між членами команди;	Створення комунікаційного простору в команді з метою досягнення спільних цілей та результатів	Виробнича практика в лабораторіях: патогістологічній, імунологічній, біохімічній, цитологічній

		<p>команді;</p> <p>☐ етапи складових процесу роботи команди;</p> <p>☐ фактори оцінювання роботи та можливостей команди;</p> <p>☐ чинники, що можуть негативно позначитися на процесі та результатах роботи</p>	<p>☐ здійснювати поточний моніторинг і внутрішньолабораторний контроль якості досліджень;</p> <p>☐ аналізувати та оцінювати виконану роботу;</p> <p>☐ обмінюватися думками та обговорювати ситуації в професійній сфері</p>		
--	--	---	--	--	--

Спеціальні (фахові) компетентності

1	Здатність застосовувати знання у вирішенні складних педагогічних ситуацій	Сутність педагогічного процесу; особливості форм, методів і засобів організації соціально-психологічної допомоги	Використовувати на практиці фахові знання для рішення складних психологічних ситуацій; створювати емоційно-позитивний клімат при виконанні професійних завдань	Встановлювати доцільні відносини між суб'єктами професійно-педагогічної діяльності	Нести відповідальність за грамотність та своєчасність у прийнятті рішень щодо планування та організації соціально-психологічної допомоги
2	Здатність організувати освітній процес, використовуючи адекватні методи, засоби та прийоми професійної підготовки;	<ul style="list-style-type: none"> • специфіку планування та організації освітнього процесу в умовах ЗВО; • сутність освітнього процесу; • особливості форм, методів і засобів організації освітнього процесу; • організацію та контроль самостійної роботи студентів; • види і форми контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів у ЗВО 	<ul style="list-style-type: none"> • Характеризувати організаційні форми навчання у ЗВО, засоби правильного використання у навчальному процесі; • визначити методи професійного навчання, які є адекватними щодо рівня здобувачів освіти 	Організувати освітній процес у ЗВО	Брати на себе відповідальність за обрані методи, засоби та прийоми професійного навчання у ЗВО

3	Здатність забезпечувати високий рівень педагогічної майстерності та педагогічної культури	основи педагогічної майстерності, педагогічної культури та педагогічної техніки викладача та її складових; сутність педагогічної техніки, її компоненти (техніка мови, рухи, спілкування, психотехніка); сутність педагогічної етики ; сутність іміджу викладача; вимоги до особистості сучасного викладача	<ul style="list-style-type: none"> • визначати основні категорії педагогічної майстерності; • володіти основними елементами педагогічної техніки та мовленнєвою культурою; • обирати оптимальний стиль взаємовідносин зі студентами; • володіти визначати напрями і складати програму самовдосконалення педагогічної майстерності; • використовувати у своїй професійній діяльності передовий педагогічний досвід; • володіти риторичною, ораторською майстерністю; • володіти засобами побудови власного іміджу; <ul style="list-style-type: none"> ▪ творчо підходити до вирішення педагогічних проблем 	Демонструвати педагогічну майстерність та високий рівень педагогічної культури	Нести відповідальність за якість педагогічної майстерності в освітній діяльності
---	---	---	--	--	--

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі **результати навчання**:

ПРН 1. Застосовувати професійні знання; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі академічного або професійного спрямування.

ПРН 3. Володіти та застосовувати знання та уміння із загальної та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань.

ПРН 7. Демонструвати поглиблення базових знань за допомогою самоосвіти, демонструвати уміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег, демонструвати здатність обміну досвідом з іншими спеціалістами.

ПРН 8. Надавати консультативну допомоги пов'язану з професійною діяльністю. Виконувати вимоги посадових інструкції, самоудосконалюватись.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, 3 кредити ЄКТС.

Розділ дисципліни 1. Комунікація як основний фактор соціальної взаємодії

Тема 1. Професійно-педагогічна комунікація як феномен педагогічної діяльності

Тема 2. Педагогічне спілкування як провідна складова професійно-педагогічної комунікації

Тема 3. Засоби педагогічної комунікації

Тема 4. Сприятливий соціально-педагогічний клімат – основа ефективної педагогічної комунікації

Тема 5. Педагогічні конфлікти. Шляхи вирішення конфліктних ситуацій

Тема 6. Вербальні засоби педагогічної комунікації

Тема 7. Невербальні засоби педагогічної комунікації

Тема 8. Комп'ютерні засоби педагогічної комунікації

Тема 9. Стилi педагогічного спілкування

Тема 10. Стилi керівництва ЗВО та відносини керівника та викладачів

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Напрямок підготовки 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 120	224 «Технології медичної діагностики та лікування»	Рік підготовки:	
		1-й	-й
		Семестр	
		-й	2-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 90	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Магістр	Лекції	
		год.	14 год.
		Практичні, семінарські	
		год.	16 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		год.	90 год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: диференційований залік			

2.1 Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Професійно-педагогічна комунікація як феномен педагогічної діяльності.	1	Вступна
2	Педагогічне спілкування як провідна складова професійно-педагогічної комунікації	1	Інформаційна
3	Засоби педагогічної комунікації	2	Лекція-бесіда
4	Сприятливий соціально-педагогічний клімат – основа ефективного педагогічної комунікації	2	Лекція-дискусія
5	Педагогічні конфлікти. Шляхи вирішення конфліктних ситуацій	1	Розповідь-пояснення
6	Вербальні та невербальні засоби педагогічної комунікації.	1	Лекція-презентація
7	Комп'ютерні засоби педагогічної комунікації		
8	Стилі педагогічного спілкування	2	Лекція-презентація
9	Стилі керівництва ЗВО та відносини керівника та викладачів	2	Бесіда
Усього годин		14	

2.2.2 Семінарські заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Професійно-педагогічна комунікація як феномен педагогічної діяльності. Педагогічне спілкування як провідна складова професійно-педагогічної комунікації	2	Круглий стіл	Опитування

2	Засоби педагогічної комунікації	2	«Мозковий штурм»	Індивідуальні завдання
3	Сприятливий соціально-педагогічний клімат – основа ефективного педагогічної комунікації	2	Круглий стіл	Реферати
4	Педагогічні конфлікти. Шляхи вирішення конфліктних ситуацій	2	Спаринг-партнерство	Реферати
5	Вербальні та невербальні засоби педагогічної комунікації.	2	Дебати	Творчі завдання

6	Комп'ютерні засоби педагогічної комунікації	2	Імітаційна гра	Творчі завдання
7	Стили педагогічного спілкування	2	Дебати	Індивідуальні завдання
8	Стили керівництва ЗВО та відносини керівника та викладачів	2	Круглий стіл	Індивідуальні завдання
Усього годин		16		

2.2.4. Лабораторні заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Професійно-педагогічна комунікація як феномен педагогічної діяльності	9	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка словника основних понять	Опитування
2	Педагогічне спілкування як провідна складова професійно-педагогічної комунікації	9	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, індивідуальні завдання.	Індивідуальні завдання
3	Засоби педагогічної комунікації	9	Створення мультимедійної презентації	Виступ
4	Сприятливий соціально-педагогічний клімат – основа ефективного педагогічної комунікації	9	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка наукового проєкту.	Реферати

5	Педагогічні конфлікти. Шляхи вирішення конфліктних ситуацій	9	Підготувати виступ-презентацію (тема за вибором)	Творчі завдання
6	Вербальні засоби педагогічної комунікації	9	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, розробка тестових завдань різної форми з дисципліни	Творчі завдання
7	Невербальні засоби педагогічної комунікації	9	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка словника основних понять	Індивідуальні завдання
8	Комп'ютерні засоби педагогічної комунікації	9	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів.	Індивідуальні завдання
9	Стилі педагогічного спілкування	9	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, індивідуальні завдання	Творчі завдання
10	Стилі керівництва ЗВО та відносини керівника та викладачів	9	Створення мультимедійної презентації (тема за вибором)	Творчі завдання
	Усього годин	90		

Завдання для самостійної роботи

Підготовка до практичних занять. Опрацювання матеріалу за опорним конспектом. Робота з допоміжною літературою. Пошукова та аналітична робота.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1 Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

Поточна навчальна діяльність студентів (далі – ПНД) контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння студентами кожної теми дисципліни та виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються ДЗ)

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Диференційований залік (далі - ДЗ) – проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті з дисципліни. Допуск до ДЗ визначається у балах ПНД, а саме: min - 70, max - 120 балів. Безпосередньо ДЗ оцінюється від - 50 до – 80 балів. Оцінка з дисципліни є сума балів за ПНД та ДЗ у балах від min – 120 до max - 200 і відповідає національній шкалі та шкалі ECTS.

Диференційований залік з дисципліни або її частини - це процес, протягом

якого перевіряються отримані за курс (семестр):

- рівень теоретичних знань;
- розвиток творчого мислення;
- навички самостійної роботи;
- компетенції - вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

Оцінювання теоретичних знань, якщо практичні навички оцінюються за критеріями «виконав», «не виконав»

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну частину дисципліни	За кожную відповідь студент одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» - 16 балів; «4» - 13 балів; «3» - 10 балів.
1	16	13	10		
2	16	13	10		
3	16	13	10		
4	16	13	10		
5	16	13	10		
	80	65	50		

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика викладача (кафедри)

Академічні очікування від студентів/-ок

Вимоги до курсу

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри)

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-

ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Методи навчання

Вербальні (лекція, бесіда); наочні (ілюстрація); практичні (самостійна робота, кейс-метод, мозковий штурм, робота в парах, робота в групах).

Методи контролю

Формою підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни є диференційований залік

Оцінювання студентів проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу у ХНМУ»

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Поведінка в аудиторії

Основні «так» та «ні»

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та

професорсько-викладацького складу;

- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

5. Плагіат та академічна доброчесність

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Абрамович С., Чікарьова М. Мовленнєва комунікація : [навчальний посібник] / Семен Абрамович, Марія Чікарьова. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураги, 2013. – 460 с. (є електронний варіант).
2. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики : [навчальний посібник для ВНЗ] / Ф. Бацевич. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 240 с.
3. Бесєдіна Л.М., Сторубльов О.І. Педагогічна майстерність, активні методи навчання та методична робота у навчальних закладах: методичний посібник. - Київ: Логос, 2009. - 204 с.
4. Етика ділового спілкування»: конспект лекцій для студентів I курсу всіх спеціальностей денної та заочної форм навчання / Укл. І.І. Какуріна. – Дніпропетровськ: ДВНЗ УДХТУ, 2015.– 96 с.
5. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: Навчальний посібник. - Харків: Вид-во НФаУ, 2009. - 140 с.
6. Косенко Ю. В. Основи теорії мовної комунікації : [навчальний посібник] / Ю. В. Косенко. – Суми: СДУ, 2011. – 187 с. (є електронний варіант).
7. Ляпичева О. Л. Посібник до вивчення дисципліни «Основи теорії мовленнєвої комунікації» : [навчальний посібник для ВНЗ] / О. Л. Ляпичева. – Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2016. – 44 с. (є електронний варіант).
8. Олійник О. Ділове спілкування: Навчальний посібник. – Красноармійськ: КП ДонНТУ, 2009. –380 с.
9. Палеха Ю. І. Етика ділових відносин: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2007. – 359 с.
10. Педагогічна майстерність : Підручник/ І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос [та ін.]; за ред. І.А. Зязюна. - Київ : СПД Богданова А.М., 2008. - 376 с.
11. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : [підручник] / О. О. Селіванова. 0 Черкаси: Видво Чабаненко Ю. А., 2011. - 350 с. 9 (є електронний варіант).
12. Семенюк О. А., Паращук В. Ю. Основи теорії мовної комунікації :

[навчальний посібник для ВНЗ] / О. А. Семенюк, В. Ю. Паращук. – К. : Видавничий центр «Академія», 2010. – 240 с. (є електронний варіант).

Допоміжна література

1. Бутенко Н.Ю. Комунікативні процеси у навчанні : Підручник. - К. : КНЕУ, 2004 – 383с.

2. Кавера Н. В. Практикум з риторики: [навчальний посібник для ВНЗ] / Н. В. Кавера. – К. : Кондор, 2015. – 178 с.

3. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування : [навчальний посібник для ВНЗ] / О. В. Кубрак. – Суми: Університетська книга, 2016. – 222 с.

4. Куньч З, Городиловська Г., Шмілик І. Риторика : [навчальний посібник для ВНЗ] / З. Куньч, Г. Городиловська, І. Шмілик. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. – 496 с.

5. Кушнір Р. Мистецтво відповідального спілкування [нав.пос.] / Р. Кушнір. – Дрогобич: Коло, 2017. – 240 с.

6. Кушнір Р. Великий оратор, або як говорити так, щоб Вам аплодували стоячи [нав.пос.] / Р. Кушнір. – Дрогобич: Коло, 2013. – 258 с.

7. Левченко О.П. Науковий стиль: культура мовлення: [навчальний посібник] / О.П. Левченко. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. – 204 с.

8. Лисенко Н.О. Культура наукової мови: [навч. пос.] / Н.О. Лисенко, Н.В. Піддубна, О.О. Тележкіна. – Х.: Тім Пабліш Груп, 2015. – 224 с.

9. Онуфрієнко Г. С. Риторика : [навчальний посібник для ВНЗ] / Г. С. Онуфрієнко. – К. : Центр навчальної літератури, 2016. – 624 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://www.osvita.org.ua> – Освітній портал.

2. <http://nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

3. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.